

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny Odwoławczy, w składzie: **Przewodniczący: SSO Anna Czarnecka**

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2016 roku na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. przeciwko M. K. i K. K. o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 27 czerwca 2016 roku w sprawie o sygnaturze akt: I C 592/16/7

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **w punkcie 1 zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 6.764,50 zł (sześć tysięcy siedemset sześćdziesiąt cztery złote 50/100) z odsetkami umownymi:**

- **od kwoty 6.041,98 zł (sześć tysięcy czterdzieści jeden złotych 98/100) od dnia 29 grudnia 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. w wysokości 1,8-krotności odsetek ustawowych, jednakże nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego oraz od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty w wysokości 1,8-krotności odsetek ustawowych, jednakże nie więcej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych;**
- **od kwoty 722,52 zł (siedemset dwadzieścia dwa złote 52/100) od dnia 3 lutego 2016r. do dnia zapłaty w wysokości 1,8-krotności odsetek ustawowych, jednakże nie więcej niż dwukrotność wysokości odsetek**

ustawowych;

a) **uchyla punkt 2;**

b) **punktowi 3 nadaje numer 2;**

c) **punktowi 4 co do klauzuli natychmiastowej wykonalności nadaje numer 3 i brzmienie: wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;**

d) **w punkcie 4 zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 2.650 zł tytułem kosztów procesu;**

II **oddala apelację w pozostałym zakresie;**

III **nie obciąża pozwanych kosztami postępowania apelacyjnego.**

SSO Anna Czarnecka

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanych M. K. i K. K. solidarnie kwoty 7.054,44 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia 29 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty z tytułu niewykonania zobowiązań z umowy o otwarcie rachunku bankowego.

Pozwani nie zajęli stanowiska w sprawie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 27 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Szamotułach:

w punkcie 1. – zasądził od pozwanego M. K. na rzecz powoda kwotę 3.361,26 zł z odsetkami:

- a) w wysokości 1,8 stopy odsetek ustawowych od kwoty 3.000 zł od dnia 29.12.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. jednakże nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego;
- b) w wysokości 1,8 odsetek ustawowych od kwoty 3.000 zł od dnia 29.12.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. jednakże nie więcej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;
- c) w wysokości 1,8 stopy odsetek ustawowych od kwoty 361,26 zł od dnia 3.02.2016 r. do dnia 31.12.2015 r. jednakże nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego;
- d) w wysokości 1,8 odsetek ustawowych od kwoty 361,26 zł od dnia 29.12.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. jednakże nie więcej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;

w punkcie 2. – zasądził od pozwanej K. K. na rzecz powoda kwotę 3.361,26 zł z odsetkami:

- a) w wysokości 1,8 stopy odsetek ustawowych od kwoty 3.000 zł od dnia 29.12.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. jednakże nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego;
- b) w wysokości 1,8 odsetek ustawowych od kwoty 3.000 zł od dnia 29.12.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. jednakże nie więcej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;
- c) w wysokości 1,8 stopy odsetek ustawowych od kwoty 361,26 zł od dnia 3.02.2016 r. do dnia 31.12.2015 r. jednakże nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego;
- d) w wysokości 1,8 odsetek ustawowych od kwoty 361,26 zł od dnia 29.12.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. jednakże nie więcej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie

w punkcie 3. – w pozostałym zakresie powództwo oddalił;

w punkcie 4. – wyrokowi w punkcie 1. i 2. nadał klauzulę natychmiastowej wykonalności;

a w drugim punkcie 4. – kosztami postępowania obciążył strony stosunkowo- powoda w 52%, a pozwanych 48% i z tego tytułu:

- a) zasądził od pozwanego M. K. na rzecz powoda kwotę 675,25 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;
- b) zasądził od pozwanej K. K. na rzecz powoda kwotę 675,25 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Od powyższego wyroku zaocznego apelację wywiódł powód zaskarżając go w części oddalającej powództwo tj. w zakresie pkt. 3 i pkt. 4 dotyczącego kosztów procesu.

Zaskarżonemu orzeczeniu powód zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów i dowolne ustalenie, że Pozwani nie odpowiadają solidarnie za roszczenie objęte pozwem, podczas gdy Pozwani pozostają w związku małżeńskim i za zobowiązania zaciągnięte w

celu zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny odpowiadają solidarnie, a nadto złożyli oświadczenie z dnia 24.11.1998 r. o solidarnej odpowiedzialności za zobowiązania wynikające z umowy rachunku i limitu,

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 98 §§ 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. w zw. z art. 105 § 1 k.p.c. poprzez stosunkowe rozdzielanie kosztów - wygranej Powoda jako 52%, a Pozwanych 48%, podczas gdy Sąd uwzględnił żądanie Powoda w wysokości 95,29% i w takiej sytuacji całość kosztów winna zostać zasądzona od Pozwanych solidarnie na rzecz Powoda na mocy art. 100 zdanie drugie in principio k.p.c.

3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 30 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy poprzez jego niezastosowanie, tj. przyjęcie, iż brak jest podstaw do przyjęcia, iż Pozwani zaciągnęli solidarnie zobowiązanie, natomiast zgodnie z art. 30 § 1 k.r.i.o. małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie nawet wówczas, gdy zobowiązanie zaciągnął tylko jeden z nich dla zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny, a w okolicznościach niniejszej sprawy Pozwani, jako małżonkowie, wspólnie podpisali umowę Powodem, a tym samym wspólnie zaciągnęli zobowiązanie;

4. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. zasądzenie na rzecz Powoda odsetek umownych za czas opóźnienia Pozwanych ze spełnieniem świadczenia jedynie za konkretne okresy czasu, tj. odpowiednio od dnia 29.12.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz od dnia 03.02.2016 r. do dnia 31.12.2015 r., podczas gdy przepis ustawy stanowi, iż wierzyciel może żądać odsetek za cały czas opóźnienia, tj. do dnia zapłaty, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi;

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości poprzez zasądzenie od Pozwanych solidarnie na rzecz Powoda zapłaty całości roszczenia wraz z dalszymi odsetkami umownymi liczonymi od dnia wniesienia powództwa w wysokości 1,8 odsetek ustawowych, jednakże nie wyższych niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, do dnia zapłaty, a nadto zasądzenie od Pozwanych solidarnie na rzecz Powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów poniesionych opłat skarbowych od złożenia dokumentów pełnomocnictw,

Zgodnie z treścią art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku zostało ograniczone do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była częściowo zasadna.

Sąd Rejonowy poczynił w sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, oparte na zgromadzonym i właściwie ocenionym materiale dowodowym i ustalenia te Sąd Okręgowy przyjął na podstawie art. 382 k.p.c. jako własne. Częściowo na aprobatę zasługiwała ocena prawna powództwa.

Sąd Okręgowy nie przeprowadził dowodu z dokumentu zgłoszonego w postępowaniu apelacyjnym, uznając go za spóźniony w rozumieniu art. 381 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., bo potrzeba powołania go istniała już w momencie wniesienia pozwu, w związku ze zgłoszeniem żądania od pozwanych solidarnie. Fakt pominięcia tego dowodu nie miał ostatecznie znaczenia rozstrzygnięcia, z przyczyn wskazanych w poniższych rozważaniach.

Stosownie do treści apelacji, oceny wymagała kwestia solidarnej odpowiedzialności pozwanych, zakres żądania wobec oddalenia powództwa co do części skapitalizowanych odsetek umownych ponad kwotę 722,52 zł, kosztów opłat i prowizji w wysokości 41,98 zł oraz obciążenia kosztami procesu. Jednocześnie rozważenia wymagały wskazane w uzasadnieniu Sądu Rejonowego omyłki w sentencji wyroku.

W okolicznościach sprawy zapadł wyrok zaoczny częściowo uwzględniający powództwo, a częściowo oddalający je. Zgodnie z treścią art. 339 § 2 k.p.c. wyrok zaoczny co do zasady opiera się na założeniu o prawdziwości **twierdzeń powoda** o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, a powód w pozwie twierdził, iż zawarł z pozwanymi

umowę na warunkach odpowiedzialności solidarnej, z niej wywodził dochodzone roszczenie, natomiast fakt solidarnej odpowiedzialności wsparty został dodatkowo dokumentem prywatnym – wyciągiem z ksiąg Banku (k. 3,4). Zatem brak przedstawienia wraz z pozwem innych dowodów nie stanowił przeszkody do uwzględnienia powództwa na zasadzie odpowiedzialności solidarnej pozwanych, bo nie budziło uzasadnionych wątpliwości, że zobowiązanie zostało zaciągnięte przez oboje pozwanych i dotyczyło wspólnego mienia – środków zgromadzonych na wspólnym rachunku bankowym. Zatem zastosowanie znajdowały przepisy art. 369 k.c. i 370 k.c. bez potrzeby sięgania do art. 30 k.r.o.

Wobec tego ostatecznie zasługiwały na uwzględnienie zarzuty apelacyjne zmierzające do uwzględnienia przez Sąd solidarnej odpowiedzialności pozwanych, choć z innych, niż podniesione w tych zarzutach względów.

Częściowo zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 481 k.c., chociaż również z innych, niż podniesione w apelacji względów.

Żądanie powoda obejmowało: pretensję główną, na którą składał się kapitał (6000 zł), skapitalizowane odsetki umowne (1012,46 zł), opłaty i prowizje (41,98 zł) wraz z odsetkami umownymi od 29 grudnia 2015r. (k. 2v, 4). Pozew nie zawierał żadnych twierdzeń w zakresie odsetek. Sąd Rejonowy miał wobec tego prawo powziąć wątpliwości co do podstaw i sposobu naliczenia skapitalizowanych odsetek oraz żądania dalszych odsetek i zobowiązań powoda, reprezentowanego przez fachowego pełnomocnika, do złożenia stosownych wyjaśnień, które powód przedstawił w piśmie z 17 czerwca 2016r, ale w sposób ogólnikowy (k. 46,50). Wobec tego Sąd I instancji, w oparciu o przedstawiony materiał dowodowy dokonał analizy żądania w zakresie kwoty odsetek skapitalizowanych, weryfikując ją do wysokości 722,52 zł (k. 77-77v) oraz uwzględnił zasady zasądzania odsetek od odsetek (art. 482 § 1 k.c.) i zmiany regulacji art. 481 k.c. od 1 stycznia 2016r. Weryfikacja skapitalizowanych odsetek wraz z dalszymi odsetkami dokonana w oparciu o dostępną Sądowi Rejonowemu wiedzę, od należności przeterminowanych, nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego, z wyjątkiem pomyłek, na które zwrócił uwagę Sąd I instancji w uzasadnieniu. Tymczasem apelujący kwestionując wysokość i sposób zasądzenia odsetek, nadal nie przedstawił pełnego wyjaśnienia co do zasad i sposobu ich naliczenia oraz nie wskazał precyzyjnie, jak zdaniem powoda wyglądało wyliczenie kwoty 1012,46 zł, lecz ograniczył się do podniesienia okoliczności znanych już z pisma procesowego powoda z 17 czerwca 2016r., postawienia zarzutu błędnego odliczenia od kwoty 6000 zł kwoty 239,07 zł i przypomnienia omyłek zauważonych przez Sąd. Tak wyrażone stanowisko nie poddaje się weryfikacji.

Apelacja nie zawiera żadnych zarzutów co do pominiętej przez Sąd Rejonowy kwoty 41,98 zł, chociaż objęto ją przedmiotem zaskarżenia. Także Sąd Rejonowy nie uzasadnił oddalenia powództwa w tym zakresie. W ocenie Sądu Okręgowego, przy zastosowaniu cytowanych zasad postępowania dowodowego przy wyroku zaocznym, z uwzględnieniem twierdzeń powoda wspartych dodatkowo dokumentem prywatnym – wyciągiem z ksiąg Banku (k. 50v,4), należało uznać żądanie powoda w tym zakresie jako uzasadnione.

W konsekwencji, pozew powinien zostać uwzględniony w stosunku do pozwanych solidarnie co do kwoty 6.764,50 zł (6000 zł+722,52 zł+41,98 zł) z dalszymi odsetkami umownymi od kwoty 6.041,98 zł (nie zawierającej skapitalizowanych odsetek) od dnia 29 grudnia 2015r., a od kwoty 722,52 zł (z tytułu skapitalizowanych odsetek) od dnia 3 lutego 2016r. (wytoczenia o nie powództwa), z uwzględnieniem zmiany uregulowania art. 481 k.c.

W takim stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł, jak w pkt. I i II sentencji. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. (w postępowaniu apelacyjnym w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c.). Uwzględniono, że w postępowaniu pierwszoinstancyjnym powód uległ jedynie co do nieznacznej części żądania, co uzasadniało obciążenie pozwanych solidarnie zwrotem wszystkich kosztów, wskazanych przez Sąd Rejonowy, natomiast w postępowaniu odwoławczym, to pozwani ulegli jedynie co do nieznacznej części żądania i dlatego nie obciążono ich kosztami.

SSO Anna Czarnecka